

86 % Čechů by se rádo zbavilo závislosti na uhlí s cílem zastavit ničení naší krajiny a znečišťování ovzduší. Šanci vidí v obnovitelných zdrojích, vyplynulo ze studie

Praha 27. července 2020 – BIC Brno ve spolupráci se Svazem moderní energetiky publikoval rozsáhlý výzkum zaměřený na vztah Čechů a Češek ke zdrojům energie včetně preferovaných modelů vlastnictví. Ze studie vyplynulo, že až 74 % lidí souhlasí s tím, že je potřeba mít zdroje energie, které mohou nahradit současné uhelné elektrárny a zároveň budou šetrné vůči životnímu prostředí. Dle dalších závěrů studie by se 86 % Čechů rádo zbavilo závislosti na uhlí především kvůli zastavení ničení naší krajiny a znečišťování ovzduší. Nejvíce jsou Češi (89 %) přesvědčeni o tom, že je potřeba zajistit náhradní zdroje, protože ty současné docházejí. Z výzkumu také vyplynulo, že zelenou energii vnímá česká veřejnost jako nutnou k ochraně klimatu, české krajiny a vlastního zdraví.

„Výzkum potvrdil, že lze rozvoj obnovitelných zdrojích stavět na pozitivních přínosech těchto technologií. Drtivá většina veřejnosti vidí v obnovitelných zdrojích řešení pro zlepšení životního prostředí a ničení krajiny povrchovými doly. Stavět lze na tom, že právě obnovitelné zdroje vnímá česká veřejnost jako zdroje pro budoucnost. Pouze naprosto zanedbatelná část veřejnosti vnímá zelenou energetiku jako zbytečnost,“ komentuje výsledky průzkumu Martin Sedlák, vedoucí projektového týmu a programový ředitel Svazu moderní energetiky.

Kvůli klimatické změně potřebujeme šetrnější zdroje energie, které zároveň nepřispívají k dalšímu oteplování planety. Z dat studie vyplývá, že jsou pro 61 % lidí obnovitelné zdroje energie (OZE) nutností pro budoucnost. S ochranou ovzduší a krajiny si je spojuje 55 % české veřejnosti, a naopak jako zbytečnost je vidí jen 2 % lidí.

Jak na lidi působí jednotlivé typy elektráren

Pro Českou republiku se nabízí několik možností obnovitelných zdrojů energie, které jsou šetrné vůči životnímu prostředí. Studie se proto zaměřila na preference mezi řešeními z těchto technologií zelené energetiky. Z výzkumu nejlépe dopadly vodní elektrárny, které mají nejvíce pozitivních emocí (83 %). Druhé nejoblíbenější jsou pro 61 % Čechů větrné elektrárny, ke kterým má negativní vztah pouhých 19 % lidí. Pro 61 % lidí působí pozitivně solární elektrárny. Nejhůře dopadly zdroje spalující biomasu (štěpku) a bioplyn: silnou pozitivní emoci má ke každé z nich jen 5 %, celkově pozitivní 35 % lidí. Pokud bychom se zaměřili na věkovou skupiny dotazovaných, pak je celkově větší oblibenost větrných a solárních elektráren u mladší generace. Lépe je vnímají lidé do 34 let.

Kam se solárními panely a větrnými elektrárnami

Studie se zaměřila na postoje k možnému budoucímu rozvoji solárních a větrných elektráren z pohledu umístění. Respondenti si měli představit, že se jedná o okolí jejich obce. V případě, že by si mohli vybrat jen jednu z možností, tak by pro umístění nových solárních elektráren zvolili brownfieldy (36 %) a bývalé skládky či povrchové doly (34 %). Kromě umístění solárních elektráren se studie zaměřila i na umístění větrných elektráren. Téměř polovina (45 %) veřejnosti by souhlasila s umístěním větrné elektrárny 700 metrů od obce, třetina (35 %) lidí souhlasí i se vzdáleností 350 metrů od posledního domu obce.

“Tato zjištění jsou klíčová z pohledu budoucího rozvoje moderní energetiky. Česko se potřebuje zbavit uhlí a bez nových projektů obnovitelných zdrojů to nepůjde. Průzkum ukazuje pro veřejnost nejvíce akceptovatelné lokality pro výstavbu solárních a větrných parků. Právě tímto směrem by se měla soustředit také komunikační a podpůrné kroky vlády, které povedou k restartu výstavby obnovitelných zdrojů v Česku,” komentuje výsledky výzkumu Martin Sedlák.

Možné formy, jak se podílet na trhu s energiemi – vyhrálo obecní řešení

Klíčovou částí moderní energetiky je také nástup aktivních spotřebitelů energie. Ti se mají stát základním kamenem změn na energetickém trhu a na mapování jejich potenciálu v Česku se bude zaměřovat další fáze výzkumného projektu. Proto se také sociodemografická studie zaměřila na preference zájemců o formu vlastnictví obnovitelných zdrojů energie. Zkoumány byly tři kategorie: přímé vlastnictví (typicky solární elektrárna na střeše rodinného domu), komunitní vlastnictví (typicky společná solární elektrárna na střeše bytového domu, kterou mohou také doplnit baterie) a obecní vlastnictví, kdy do obnovitelného zdroje investuje obec a obyvatelé mají možnost si koupit v projektu podíl nebo obec získává prostředky do svého rozpočtu od provozovatele obnovitelného zdroje.

Nejvíce respondentů zaujalo právě obecní řešení. Češi v něm vidí nejvýhodnější a nejjednodušší formu zapojení. Na druhém místě z hlediska zájmu je vlastní zdroj. Nejmenší zájem vyvolalo řešení se sousedy. Vytvořit energetickou komunitu, ať už v bytovém domě nebo v sousedství rodinných domů, vidí jako nejnáročnější možnost jak po technické stránce, tak i z časových důvodů.

“V Německu, Rakousku, Francii i řadě dalších evropských zemí se již delší dobu rozvíjí rozličné formy podpory aktivních spotřebitelů, ať už jde o odstranění zbytečných administrativních překážek, vhodné nastavení investiční nebo provozní podpory. Všem systémům je však společná snaha udělat výrobu elektřiny pro vlastní spotřebu co nejjednodušší. Česko by se mělo v tomto směru inspirovat,” dodává Martin Ander, analytik ze Svazu moderní energetiky.

Bariéry ve vnímání zelené energetiky

Pro hladký rozběh rozvoje obnovitelných zdrojů v Česku je také důležitým aspektem zvyšování důvěry veřejnost v toto ekologické řešení. Studie například odhaluje, že většina Čechů (62 %) nevěří, že se dají solární panely ekologicky zlikvidovat, naopak že to jde si myslí jen čtvrtina. Polovina lidí se obává, že životnost panelů je kratší než 20 let a 36 % je přesvědčeno, že nejsou dostatečně účinné. Tyto mýty vyvrací Martin Sedlák: *„Na trhu už několik let najdeme výrobce, kteří nabízejí prodlouženou záruku panelu po dobu 25 let. Navíc je solární panel plně recyklovatelný - je tvořen sklem, hliníkem, křemíkovou vrstvou a plasty. A pokud bychom se zaměřili na výkonnost panelů, tak běžný rodinný domek může mít tolik panelů, které pohodlně vystačí k pokrytí většiny jeho roční spotřeby elektřiny. Průzkum ukazuje, že pokud má veřejnost přístup k těmto informacím, zvyšuje se také její důvěra v zelené řešení.“*

Ve zprávě bylo pracováno primárně s unikátními daty sebranými a zpracovanými výzkumnou agenturou Behaviolabs na reprezentativním vzorku české online populace.

Svaz moderní energetiky sdružuje nejvýznamnější oborové asociace moderní energetiky i klíčová výzkumná univerzitní centra. Díky průřezovému zastoupení expertů umí Svaz nabídnout ucelený pohled na možnosti rozvíjejícího se oboru nové nízkouhlíkové energetiky. Svaz má za cíl proaktivně vstupovat do české i evropské debaty o možnostech proměny energetiky. Zároveň přináší klíčové

Socio-demografický výzkum postojů veřejnosti k možnostem využití příležitosti přechodu na energeticky aktivní spotřebitele nebo energetickou komunitu vznikl v rámci projektu TK02010048 „Energeticky aktivní spotřebitelé – příležitost pro využití lokálních zdrojů energie“, který je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu THĚTA.

impulsy, které zajistí přední pozici ČR v oblasti vývoje a výroby progresivních technologií. Právě k příležitostem, které se v oblasti přechodu na nízkouhlíkovou energetiku otevírají, chce v Česku vést širokou diskusi zaměřenou na prosazení opatření, které podpoří samovýrobu elektřiny, rozvoj akumulace energie, posílí možnosti společné výroby elektřiny a tepla, implementaci chytrých sítí, elektromobility nebo nových prvků v rámci energetického trhu přicházejících s digitalizací. Více informací na www.modernienergetika.cz.

BIC Brno je podnikatelské a inovační centrum spolupracující s řadou vědeckých pracovišť a výzkumných institucí v ČR i zahraničí. Podílíme se na řešení řady výzkumných projektů z nejrůznějších oblastí, např. z oblasti ekoinovací, moderní energetiky, životního prostředí či cirkulární ekonomiky. Pravidelně také komunikuje a spolupracuje s řadou inovativních firem, které vytvářejí tzv. „BIC family“. Všemi svými činnostmi a aktivitami v oblasti "Transferu technologií" se snaží vytvářet spojovací můstek mezi výzkumnou sférou a průmyslovými podniky a podporovat tím přenos inovací do praxe. Více informací na <http://www.bicbrno.cz/>.

Kontakty:

Jana Austová Pikardová
PR manažer Svazu moderní energetiky
+420 724 573 665
jana.pikardova@modernienergetika.cz

Martin Sedlák
Programový ředitel Svazu moderní energetiky
+ 420 737 128 471
martin.sedlak@modernienergetika.cz